Κυριακή Η' Ματθαίου: Ερμηνεία Αποστολικής περικοπής (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 31 Ιουλίου, 2020

[Α΄Κορ. 1, 10-17]

(Υπομνηματισμός των εδαφίων Α΄Κορ. 1, 10-13)

«Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ (: σας παρακαλώ λοιπόν, αδελφοί, στο όνομα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, να ομολογείτε όλοι την ίδια πίστη και να μην υπάρχουν μεταξύ σας διαιρέσεις, αλλά να είστε αρμονικά ενωμένοι με τα ίδια φρονήματα όλοι σας και με τις ίδιες γνώμες και αποφάσεις)».

Αυτό ακριβώς που έλεγα πάντοτε, ότι δηλαδή **οι επιπλήξεις πρέπει να γίνονται βαθμιαία και με ήρεμο τρόπο**, τούτο κάνει εδώ και ο Παύλος· επειδή δηλαδή πρόκειται να εισέλθει σε θέμα, το οποίο είναι **πλήρες πολλών κινδύνων** και ικανό να καταστρέψει εκ θεμελίων την Εκκλησία, γράφει με περισσότερη **πραότητα**. Λέγει δηλαδή ότι τους παρακαλεί, και μάλιστα **τους παρακαλεί δια του Χριστού**, σαν ούτε αυτός μόνος του ο Παύλος να αρκούσε να τους απευθύνει αυτήν την παράκληση και να τους πείσει.

Και **τι σημαίνει «*Παρακαλῶ διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ»;*** Παίρνω ως σύμμαχο τον Χριστό και ως βοηθό το αδικημένο και υβρισμένο όνομά Του κατά τρόπο πολύ ελεγκτικό, ώστε να μην αρνηθούν αναίσχυντα να Τον ακούσουν· διότι **η αμαρτία κάνει τους ανθρώπους θρασείς**. Για τον λόγο αυτόν, **αν μεν επιπλήξεις τον άνθρωπο κατευθείαν και έντονα, συνήθως τον καθιστάς σκληρό και αναίσχυντο· αν όμως τον κάνεις να ντραπεί, συνήθως κάμπτεις του αυχένα του**, ματαιώνεις την αθυροστομία του και τον κάνεις να σκύψει την κεφαλή **από ντροπή**. Τούτο ακριβώς εφαρμόζει και ο Παύλος και κατά πρώτον τους παρακαλεί δια του ονόματος του Χριστού.

Και τι είναι τέλος πάντων αυτό, για το οποίο τους παρακαλεί; «*ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα* (: να ομολογείτε όλοι την ίδια πίστη και να μην υπάρχουν μεταξύ σας διαιρέσεις)». Η έμφαση στη λέξη **σχίσμα** και ως λέξη και μόνο ήταν αρκετή για να τους θέσει υπό επίκριση· διότι **με το σχίσμα δεν παράγονται**

πολλά ολόκληρα μέρη, αλλά χάνεται και το αρχικό ένα· διότι, εάν μεν υπήρχαν εκκλησίες ολόκληρες, πολλά θα ήταν τα συστήματα· εάν όμως υπάρχουν σχίσματα, αφανίζεται και το αρχικό ένα· διότι το ολόκληρο, όταν διαιρεθεί σε πολλά, όχι μόνο δεν γίνεται πολλά, αλλά καταστρέφεται και το ένα. Τέτοια είναι η φύση των σχισμάτων.

Κατόπιν, επειδή τους κατηγόρησε έντονα με το να χρησιμοποιήσει τη λέξη «*σχίσμα*», **πάλι μετριάζει και πραΰνει τον λόγο του** λέγοντας «*ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ* (: να είστε αρμονικά ενωμένοι με τα ίδια φρονήματα όλοι σας και με τις ίδιες γνώμες και αποφάσεις)». Επειδή δηλαδή είπε «*ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε*», «*να μην νομίσετε*» -λέγει- «*ότι είπα πως η ομόνοια βρίσκεται μόνο στους λόγους· διότι επιζητώ τη συμφωνία που βρίσκεται στη σκέψη*». Αλλά επειδή είναι δυνατόν να υπάρχει συμφωνία στη σκέψη, αλλά όχι σε όλα τα θέματα, για τον λόγο αυτόν πρόσθεσε και το «***να είστε αρμονικά ενωμένοι με τα ίδια φρονήματα όλοι σας***»· διότι εκείνος που σε ένα θέμα είναι ενωμένος, ενώ σε άλλο σκέπτεται διαφορετικά, δεν έχει ακόμη ενωθεί, ούτε έχει τελειοποιηθεί σε ομοφροσύνη.

Είναι δυνατόν να συμφωνεί κάποιος με τη σκέψη του, αλλά να μη συμφωνεί καθόλου με την εσωτερική του διάθεση, όπως π.χ. όταν ενώ έχουμε την ίδια πίστη, δεν είμαστε ενωμένοι κατά την αγάπη· **έτσι δηλαδή ενωνόμαστε μεν ως προς τον νου- διότι έχουμε τις ίδιες σκέψεις- όχι όμως ακόμη ως προς την εσωτερική διάθεση**. Αυτό ακριβώς συνέβη και τότε, διότι άλλος προτιμούσε τον τάδε, ενώ άλλος τον τάδε. Για τον λόγο αυτό λέγει ότι πρέπει να συμφωνούμε και κατά τη σκέψη και κατά την εσωτερική διάθεση· διότι **τα σχίσματα δεν συνέβησαν λόγω των διαιρέσεων κατά την πίστη, αλλά λόγω των διαιρέσεων κατά την ψυχική διάθεση**, εξαιτίας της τάσεως του ανθρώπου προς έριδες.

Ωστόσο, επειδή ο κατηγορούμενος αρνείται αναίσχυντα την ενοχή του, έως ότου δεν προσάγονται οι μάρτυρες, πρόσεξε πώς προσήγαγε μάρτυρες, επειδή δεν ήθελε να αρνηθούν· (: και σας κάνω την προτροπή αυτή, διότι πληροφορήθηκα για σας, αδελφοί μου, από το σπιτικό της Χλόης)». Και ούτε είπε αυτό ευθύς εξαρχής, αλλά προηγουμένως ανέφερε την κατηγορία, αφού είχε πιστέψει εκείνους που του την ανέφεραν· εάν δηλαδή δεν είχε συμβεί αυτό, ούτε καν θα διατύπωνε κατηγορία, διότι ο Παύλος δεν θα πίστευε εύκολα. Ούτε λοιπόν ευθύς εξαρχής είπε τι του αναφέρθηκε, για να μην φανεί ότι τους κατηγορεί εξαιτίας εκείνων, ούτε το αποσιώπησε, για να μη φανεί ότι η κατηγορία έχει αυτόν και μόνο ως πηγή.

Και πάλι τους ονομάζει «*αδελφούς*»· **δηλαδή και αν ακόμη είναι φανερό το αμάρτημα, τίποτε δεν τον εμποδίζει να τους ονομάζει ακόμη *αδελφούς***. Πρόσεξε τη σύνεσή του, πως δεν ανέφερε μεμονωμένο το πρόσωπο της Χλόης, αλλά

ολόκληρη την οικία, ώστε να μην τους καταστήσει εχθρούς του πληροφοριοδότη του· έτσι δηλαδή προστάτεψε εκείνον και συγχρόνως χωρίς φόβο αποκάλυψε την κατηγορία· διότι δεν απέβλεψε μόνο στο συμφέρον εκείνου, αλλά και το δικό τους συμφέρον· για τον λόγο αυτό δεν είπε «*Μου αναφέρθηκε από κάποιους*» αλλά αποκάλυψε και την οικία, ώστε να μη θεωρηθεί ότι μόνος του τα επινοεί. Τι αναφέρθηκε; «*ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι* (: ότι υπάρχουν μεταξύ σας αντιθέσεις και φιλονικίες)». Όταν λοιπόν τους επιτιμά, λέγει «*ἵνα μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα* (: να μην υπάρχουν μεταξύ σας σχίσματα και διαιρέσεις)» αλλά, όταν ανακοινώνει τους λόγους άλλων, τους αναφέρει με ηπιότητα, λέγοντας: «*ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι*»**,** ώστε να μη δημιουργήσει αντίθεση προς τους πληροφοριοδότες του.

Κατόπιν αναφέρει και το είδος της έριδας· «*λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ* (: Και με αυτό που λέω εννοώ αυτό, ότι καθένας από σας λέει με καύχηση: “Εγώ είμαι του Παύλου”· “εγώ όμως”, λέει ο άλλος, “είμαι θαυμαστής και μαθητής του Απολλώ”. Και ο τρίτος λέει: “Εγώ ανήκω στον Κηφά”· και άλλος πάλι ισχυρίζεται: “Εγώ είμαι του Χριστού”. Έγιναν έτσι ομάδες και μερίδες διάφορες)». «*Έριδες δηλαδή*», λέγει, «*δεν εννοώ τις διαφωνίες για ιδιωτικές υποθέσεις, αλλά τις σοβαρότερες από αυτές:* «*ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει*». Η φθορά δηλαδή δεν επεκτάθηκε σε ένα μόνο μέρος, αλλά σε ολόκληρη την εκκλησία. Αν και δεν διαφωνούσαν για τον εαυτό του, ούτε για τον Πέτρο, ούτε για τον Απολλώ, αλλά όμως δείχνει ότι εάν δεν πρέπει να στηρίζονται σε αυτούς, πολύ περισσότερο δεν πρέπει να στηρίζονται σε άλλους. Ότι δηλαδή ούτε για αυτούς διαφωνούσαν, λέγει στη συνέχεια στην επιστολή του: «*Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼ δι᾽ ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου* (: και αυτά που σας είπα, αδελφοί, τα μετέτρεψα ώστε να ταιριάζουν στον εαυτό μου και στον Απολλώ για την δική σας ωφέλεια. Για να μάθετε με το παράδειγμά μου να μην σχηματίζετε φρόνημα περισσότερο από εκείνο που είναι γραμμένο και μας παραγγέλλει η Αγία Γραφή, για να μην καυχιέστε και υπερηφανεύεστε ο ένας μαθητής, επειδή έχει αρχηγό και διδάσκαλο κάποιον εναντίον του άλλου μαθητή που έχει αρχηγό και διδάσκαλο κάποιον άλλο)» [Α΄Κορ. 4, 6]· διότι, εάν δεν έπρεπε να ιδιοποιούνται τον διδάσκαλο, τον πρώτο των αποστόλων, ο οποίος κατήχησε τόσο λαό, πολύ περισσότερο δεν έπρεπε εκείνους που δεν είχαν καμία αξία. Επειδή λοιπόν επείγεται να απαλλάξει αυτούς από την ασθένεια, χρησιμοποιεί αυτά τα ονόματα. Άλλωστε κάνει τον λόγο του και λιγότερο δυσάρεστο με το να μην αναφέρει ονομαστικά αυτούς που διαιρούν την Εκκλησία, αλλά τους κρύπτει χρησιμοποιώντας ως πρόσωπα τα ονόματα των αποστόλων: «*ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ*».

Ανάφερε τον Πέτρο τελευταίο όχι διότι θεωρούσε τον εαυτό του ανώτερο από εκείνον, αλλά απεναντίας, διότι **τον Πέτρο τον θεωρούσε πολύ ανώτερο από**

τον εαυτό του. Προχώρησε δηλαδή τον λόγο του κατά αύξουσα σημασία, για να μη θεωρηθεί ότι το κάνει αυτό από φθόνο και αφαιρέσει από εκείνους την τιμή λόγω βασκανίας. Για τον λόγο αυτόν έχει θέσει τον εαυτό του και πρώτο. **Εκείνος δηλαδή που πρώτος αποδοκιμάζει τον εαυτό του, δεν το κάνει, διότι ποθεί τιμή, αλλά διότι τελείως περιφρονεί την δόξα του είδους αυτού**. Δέχεται λοιπόν ο ίδιος όλη την επίθεση και μετά αναφέρει τον Απολλώ και στη συνέχεια τον Κηφά. Δεν έκανε βεβαίως αυτό εξυψώνοντας τον εαυτό του, αλλά σε θέματα που δεν έπρεπε να δημιουργηθούν, επιχειρεί τη διόρθωση κατά πρώτον με το δικό του πρόσωπο. **Είναι βεβαίως φανερό ότι αμάρταναν όσοι συνέτασσαν τους εαυτούς τους με τον τάδε και τον τάδε**, και καλώς τους κατηγόρησε λέγοντας ότι δεν ενεργούν σωστά λέγοντας «*ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ».*

Για ποιο λόγο πρόσθεσε το «***ἐγὼ δὲ Χριστοῦ*** (: και άλλος λέγει με καύχηση: “εγώ είμαι μαθητής του Χριστού”)»**;** Διότι εάν αμάρταναν όσοι συνέτασσαν τους εαυτούς τους με ανθρώπους, δεν αμάρταναν βεβαίως και όσοι αφιέρωναν τους εαυτούς τους στον Χριστό. Αλλά δεν κατηγορούσε αυτό, το ότι δηλαδή ιδιοποιούνταν τον Χριστό, αλλά ότι δεν Τον ιδιοποιούνταν όλοι μόνο Αυτόν. Νομίζω ότι ο ίδιος από δική του σκέψη έχει προσθέσει αυτό, επειδή ήθελε να παρουσιάσει βαρύτερο το αμάρτημα και έτσι να δείξει ότι ακόμη και ο Χριστός περιορίστηκε σε ένα μόνο μέρος των Χριστιανών, αν και εκείνοι δεν έπρατταν ακριβώς έτσι· διότι με τους εξής λόγους φανέρωσε ότι έκανε τέτοια νύξη: «(: έχει κομματιαστεί ο Χριστός;)**»**. Αυτό που λέγει σημαίνει: «*Κατακομματιάσατε τον Χριστό και διαιρέσατε το σώμα Του*». Βλέπεις θυμό, βλέπει επίπληξη, βλέπεις λόγο γεμάτο από αγανάκτηση; **Όταν δηλαδή δεν φέρει αποδείξεις, αλλά ερωτά μόνο, το κάνει διότι είχαν πλέον ομολογήσει το άτοπο**. Μερικοί ισχυρίζονται ότι ο Παύλος υπονοεί και κάτι άλλο με το να λέγει: «*μεμέρισται ὁ Χριστός;* (: έχει κομματιαστεί ο Χριστός;)**»**· δηλαδή χώρισε και διαμοίρασε την εκκλησία με τους ανθρώπους και πήρε ο ίδιος ένα τμήμα, ενώ άλλο τμήμα έδωσε σε εκείνους.

Στη συνέχεια εργάζεται για την εκρίζωση του κακού λέγοντας: «*μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;* (: Απευθύνομαι σε όσους λένε: “Εμείς είμαστε του Παύλου”, και τους ρωτώ: “Μήπως ο Παύλος σταυρώθηκε για τη σωτηρία σας; Ή μήπως βαπτιστήκατε στο όνομα του Παύλου, ώστε να ανήκετε πλέον σε αυτόν;”)**»**.

Πρόσεξε την φιλόχριστο σκέψη, πως **τα πάντα τα αναφέρει στο δικό του όνομα, δείχνοντας πληρέστατα ότι σε κανέναν άνθρωπο δεν ανήκει αυτή η τιμή·** και για να μη φανεί ότι τα λέγει αυτά κινούμενος από φθόνο, για τον λόγο αυτόν συνεχώς επαναφέρει τον εαυτό του. Και πρόσεξε τη **σύνεση**· δεν είπε δηλαδή: «*Μήπως ο Παύλος δημιούργησε τον κόσμο; Μήπως ο Παύλος σας έδωσε ζωή*», αλλά **τονίζει μόνο όσα είναι για τους πιστούς εξαίρετα και χρειάζονται πολλή**

επιμέλεια, δηλαδή τον σταυρό και το βάπτισμα και τα αγαθά που απορρέουν από αυτά· διότι **την αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο τη δείχνει μεν και η δημιουργία του κόσμου, προπαντός όμως η συγκατάβαση δια του σταυρού.**

Και δεν είπε: «*Μήπως ο Παύλος πέθανε για σας;*», αλλά «*μήπως ο Παύλος* ***σταυρώθηκε*** *για σας;*», προσδιορίζοντας **το είδος του θανάτου**· «*ή στο όνομα του Παύλου βαπτιστήκατε;*»· και δεν είπε «*Μήπως ο Παύλος σας βάπτισε*;», διότι βάπτισε πολλούς· αλλά δεν ήταν αυτό το ζητούμενο, δηλαδή από ποιον βαπτίστηκαν, αλλά στο όνομα **τίνος** βαπτίστηκαν. Επειδή δηλαδή και τούτο έγινε **αίτιο σχισμάτων, το να ονομάζονται οι πιστοί από το όνομα εκείνων που τους βάπτισαν**, διορθώνει και αυτό λέγοντας: «*Μήπως βαπτιστήκατε στο όνομα του Παύλου*;». «*Μη μου πεις δηλαδή*», λέγει, "*ποιος σε βάπτισε, αλλά στο όνομα Τίνος βαπτίστηκες*»· **ζητείται δηλαδή όχι εκείνος που βάπτισε, αλλά Εκείνος τον Οποίο επικαλούνται στο βάπτισμα**· διότι **Αυτός συγχωρεί** τα αμαρτήματα.

Μέχρις αυτού του σημείου μίλησε πάνω σε αυτό και δεν προχώρησε πλέον στη συνέχεια· διότι δεν λέγει: «*Μήπως ο Παύλος σας υποσχέθηκε τα μελλοντικά αγαθά; Μήπως ο Παύλος σας υποσχέθηκε βασιλεία των ουρανών*;». Γιατί λοιπόν δεν προσθέτει και αυτά; Διότι **το να υποσχεθείς βασιλεία δεν είναι ίσο με το να σταυρωθείς· το πρώτο μεν ούτε κίνδυνο περιείχε ούτε έφερε αισχύνη, το δεύτερο όμως τα είχε όλα αυτά**· άλλωστε και εκείνα τα αποδεικνύει από αυτά· αφού είπε δηλαδή «*ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται;* (: Αυτός ο οποίος δεν λυπήθηκε τον ίδιο τον Μονογενή Υιό Του, αλλά για χάρη όλων μας Τον παρέδωσε σε θάνατο, πώς δεν θα μας χαρίσει μαζί με αυτόν και όλες τις χάριτες που είναι απαραίτητες για τη σωτηρία μας; Αφού χάρισε σε μας τον Υιό Του, δεν θα μας χαρίσει και όλα τα άλλα που χρειαζόμαστε για να σωθούμε;)» [Ρωμ. 8, 32], πρόσθεσε. «*Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ* (: διότι εάν συμφιλιωθήκαμε με τον Θεό με τον θάνατο του Υιού Του όταν ήμασταν εχθροί, πολύ περισσότερο τώρα που συμφιλιωθήκαμε θα σωθούμε διαμέσου του Χριστού, ο Οποίος δεν υπάρχει πλέον ανάγκη να πεθάνει, αλλά ζει ένδοξος στους ουρανούς ως μεσίτης δικός μας)»[Ρωμ. 5, 10]. Για τον λόγο αυτόν δεν πρόσθεσε εκείνα και διότι άλλα μεν δεν τα κατείχαν ακόμη, ενώ άλλα τα είχαν γευθεί·**άλλα μεν ήταν ακόμη υποσχέσεις, άλλα όμως ήσαν πλέον γεγονότα.**

[Υπομνηματισμός των εδαφίων Α΄Κορ. 1, 14-17]

«*Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον,* (: καθώς

βλέπω τώρα ποια κατάχρηση του ονόματός μου κάνετε, ευχαριστώ τον Θεό, διότι προνόησε να μη βαπτίσω αυτοπροσώπως κανέναν από εσάς, εκτός από τον Κρίσπο και τον Γάιο)» [Α΄Κορ. 1, 14]. «*Γιατί μεγαλοφρονείτε για το ότι βαπτίζετε, ενώ εγώ απεναντίας ευχαριστώ τον Θεό επειδή δεν το έκανα αυτό*». Και λέγοντας αυτά, **αφαιρεί με επιμέλεια την αλαζονεία για την εκτέλεση του βαπτίσματος, όχι τη δύναμη του βαπτίσματος** - μη γένοιτο- αλλά τη **μωρία** όσων μεγαλοφρονούσαν για το βάπτισμα, πρώτα μεν με το να**δείχνει ότι δεν είναι δικό του δώρο** και δεύτερο με το να ευχαριστεί τον Θεό για αυτό·**διότι είναι μεν το βάπτισμα μέγα, αλλά το καθιστά μέγα όχι αυτός που βαπτίζει αλλά Εκείνος που καλεί στο βάπτισμα**· το βάπτισμα βεβαίως απαιτεί σημαντικό ανθρώπινο κόπο, αλλά είναι πολύ ευκολότερο από τον ευαγγελισμό. Είναι δηλαδή μέγα μεν το βάπτισμα -το επαναλαμβάνω- και **χωρίς το βάπτισμα είναι αδύνατον να επιτύχει ο άνθρωπος τη Βασιλεία**· αλλά αυτό δύναται να το πραγματοποιήσει και άνθρωπος που δεν είναι πολύ γενναίος, **ο ευαγγελισμός όμως χρειάζεται πολύ κόπο**.

Λέει επίσης και **την αιτία, για την οποία ευχαριστεί** ότι κανέναν δεν βάπτισε. Ποια λοιπόν είναι αυτή; Λέει: «*ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα.* (: Και έτσι τώρα δεν μπορεί κανείς να πει ότι στο δικό μου όνομα βάπτισα)» [Α΄Κορ. 1, 15]. Έλεγαν λοιπόν αυτό για εκείνους; Καθόλου; «*Αλλά φοβούμαι*», λέγει, «*μήπως το νόσημα προχωρήσει μέχρις αυτού του σημείου. Εάν δηλαδή έχει γίνει εκλογή μεταξύ ευτελών ανθρώπων που βαπτίζουν χωρίς οι ίδιοι να έχουν καμία αξία, εάν εγώ που κήρυξα το βάπτισμα βάπτισα πολλούς, θα ήταν φυσικό αυτοί αφού συνενωθούν όχι μόνο να ονομάζονται από το όνομά μου, αλλά και να ταυτίζουν το βάπτισμα με εμένα*»· διότι **εάν προκλήθηκε τόσο μεγάλο κακό από δευτερεύοντα θέματα, ίσως θα δημιουργούνταν χειρότερες καταστάσεις από σοβαρότερες αιτίες.**

Αφού λοιπόν έλεγξε όσους είχαν αμαρτήσει στο θέμα αυτό και αφού πρόσθεσε: «*ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον* (:Βάπτισα επίσης και την οικογένεια του Στεφανά)», πάλι ελαττώνει την αλαζονεία τους λέγοντας: «*λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα* (: Εκτός από αυτούς, δεν γνωρίζω αν βάπτισα κανέναν άλλον)» [Α΄Κορ. 1, 16]· εδώ δηλαδή δείχνει ότι**καθόλου δεν τον ενδιέφερε το να τον τιμούν οι πολλοί**· για τον λόγο αυτόν ούτε βάπτιζε για να αποκτήσει δόξα.

Και όχι μόνο αυτά, αλλά και με τα εξής **περιορίζει πολύ την ένταση της ασθένειάς τους**, λέγοντας: «*οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ᾽ εὐαγγελίζεσθαι* (: Και δεν έκανα κύριο έργο μου το βάπτισμα, διότι ο Χριστός δεν μου ανέθεσε η διακονία του Αποστόλου για να βαπτίζω, πράγμα που μπορεί να κάνει και ένας απλός λειτουργός· αλλά με απέστειλε ο Θεός να κηρύττω το Ευαγγέλιο)» [Α΄Κορ. 1, 17]. Αυτό δηλαδή ήταν **το πλέον επίπονο** που ήθελε πολύ μόχθο και σιδηρά ψυχή και το οποίο περιλάμβανε τα πάντα· για τον λόγο αυτόν και ο Παύλος αυτό το έργο αναλάμβανε.

Και **για ποιο λόγο βάπτιζε, ενώ δεν απεστάλη να βαπτίζει;** Το έκανε όχι εναντιούμενος προς Εκείνον που τον απέστειλε, αλλά **από περίσσεια ζήλου**· διότι **δεν είπε ότι του είχε απαγορευθεί να βαπτίζει, αλλά ότι δεν απεστάλη αποκλειστικά για το έργο αυτό, αλλά γι' αυτό που ήταν το πλέον αναγκαίο· ο ευαγγελισμός** δηλαδή θα μπορούσε να είναι έργο ίσως ενός ή δύο ανθρώπων, ενώ το βάπτισμα μπορούσε να το κάνει οποιοσδήποτε είχε την ιεροσύνη· **το να πάρει δηλαδή κανείς έναν κατηχούμενο που είχε πειστεί στα της πίστεως και να τον βαπτίσει θα είχε τη δυνατότητα να το κάνει οποιοσδήποτε**· διότι **η βούληση εκείνου που προσερχόταν στην πίστη και η χάρη του Θεού εργάζονται στη συνέχεια τα πάντα· όταν όμως πρέπει να κατηχήσει κανείς απίστους, χρειάζεται πολύς κόπος και πολλή σοφία** · τότε μάλιστα διέτρεχε κανείς και κίνδυνο.

Στο βάπτισμα δηλαδή έχει ήδη συντελεστεί όλη η προεργασία και έχει πειστεί αυτός που πρόκειται να βαπτιστεί και δεν είναι καθόλου δύσκολο το να βαπτίσει κάποιος έναν που πείστηκε· **η κατήχηση όμως έχει πολύ κόπο, ώστε να μεταπείσει κανείς τη βούληση, να μεταβάλει τον νου**, **να αναταράξει την πλάνη, να εμφυτεύσει καλώς την αλήθεια.** Αυτά όμως δεν τα λέει χωρίς λόγο, ούτε επινοεί και ισχυρίζεται ότι το βάπτισμα δεν έχει κανέναν κόπο, αλλά η κατήχηση· διότι **γνωρίζει πάντοτε να τηρεί το μέτρο**, αλλά κατά τη σύγκριση της πίστεως με την κοσμική σοφία απευθύνει έντονες ερωτήσεις όπου μπορούσε να χρησιμοποιήσει ορμητικότερο λόγο.

Δεν βάπτιζε λοιπόν εναντιούμενος σε Εκείνον που τον έστειλε, αλλά όπως ακριβώς στην περίπτωση των χηρών, ενώ οι απόστολοι είπαν *«οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις* (: δεν μας φαίνεται σωστό να αφήσουμε εμείς το κήρυγμα του λόγου του Θεού και να υπηρετούμε σε τραπέζια φαγητού)» [Πράξ. 6, 2], εργάστηκε χειρωνακτικά όχι από αντίθεση προς εκείνους, αλλά ενεργώντας από περίσσεια ζήλου, έτσι και στην περίπτωση αυτήν.

Εξάλλου και τώρα στους μεν απλοϊκότερους από τους πρεσβύτερους αναθέτουμε αυτό, ενώ τη διδασκαλία την αναθέτουμε στους περισσότερο μορφωμένους, διότι εκεί υπάρχει ο κόπος και ο ιδρώτας· για τον λόγο αυτόν και ο ίδιος λέγει: «*Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ* (: όσοι από εκείνους που έχουν το αξίωμα του πρεσβυτέρου είναι καλοί προεστοί και κοπιάζουν για το ποίμνιο, είναι άξιοι να ανταμείβονται διπλά για τη συντήρησή τους. Προπαντός εκείνοι που κοπιάζουν στο κήρυγμα και τη διδασκαλία)» [Α΄ Τιμ. 5, 17]. Όπως ακριβώς δηλαδή η διδασκαλία της πάλης είναι έργο γενναίου ανδρός και σοφού παιδοτρίβη, το να στεφανωθεί όμως ο νικητής είναι έργο και εκείνου ακόμη που δεν μπορεί να παλεύει, αν και βέβαια ο στέφανος καθιστά λαμπρότερο τον νικητή, έτσι και σχετικά με το βάπτισμα: είναι δηλαδή **αδύνατον να σωθεί κανείς χωρίς αυτό, εκείνος όμως που βαπτίζει δεν**

κάνει καθόλου δύσκολο έργο, διότι λαμβάνει προετοιμασμένη τη βούληση.

«*οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ* (: και να το κηρύττω όχι με ανθρώπινη τέχνη και απατηλά επιχειρήματα, για να παρουσιάζεται η διδασκαλία μου σοφή και λαμπρή, αλλά να το κηρύττω έτσι ώστε να μη χάσει τη θεία του δύναμη το κήρυγμα για τον σταυρικό θάνατο του Χριστού)» [Α΄Κορ. 1, 17]. Αφού κατέστειλε την αλαζονεία όσων μεγαλοφρονούσαν για το ότι βάπτιζαν, **στη συνέχεια ασχολείται με όσους κόμπαζαν για την κοσμική σοφία τους** και οπλίζεται περισσότερο εναντίον τους· διότι προς μεν όσους υπερηφανεύονταν για το ότι βάπτιζαν έλεγε «*Ευχαριστώ επειδή κανέναν δεν βάπτισα*» και ότι «*δεν με απέστειλε ο Χριστός για να βαπτίζω*», και δεν ομίλησε ούτε με σφοδρότητα, ούτε με νέα επιχειρήματα, αλλά παρέκαμψε το θέμα, αφού απλώς έθιξε όσα ήθελε με λίγες λέξεις· εδώ όμως από το προοίμιο ακόμη επιτίθεται με σφοδρότητα λέγοντας «*ώστε να μη χάσει τη θεία του δύναμη το κήρυγμα για τον σταυρικό θάνατο του Χριστού*». Γιατί λοιπόν μεγαλοφρονείς για θέμα για το οποίο έπρεπε να ντρέπεσαι;

Εάν δηλαδή η σοφία αυτή πολεμάει τον σταυρό και μάχεται τα ευαγγέλια, δεν πρέπει να επαίρεσαι για αυτήν, αλλά αντίθετα να αισθάνεσαι ντροπή· διότι **η αιτία για την οποία οι απόστολοι δεν υπήρξαν κατά κόσμον σοφοί δεν είναι η αδυναμία του χαρίσματος, αλλά η πρόνοια να μη αποβεί αυτό σε βάρος του κηρύγματος**. Επομένως **εκείνοι δεν καλλιεργούσαν τον ρητορικό λόγο, αλλά αντιθέτως παραβίαζαν τους κανόνες του**· οι ιδιώτες ήσαν εκείνοι που τον ενίσχυαν. Η πρόνοια αυτή δύναται να καταδικάσει την αλαζονεία, να αναχαιτίσει την ασθένεια, να πείσει για μετριοφροσύνη.

«*Και αν είναι αληθές ότι δεν κήρυτταν με κοσμική σοφία λόγου, για ποιο λόγο έστειλαν τον Απολλώ, που ήταν λόγιος*;» θα έλεγε κάποιος. Τον έστειλαν όχι διότι είχαν εμπιστοσύνη στη δύναμη των λόγων του, αλλά διότι **ήταν πολύ καταρτισμένος στις Γραφές και έλεγχε τους Ιουδαίους.** Αντίθετα, άλλο επιδίωκαν, το να μην είναι δηλαδή λόγιοι οι ηγέτες και όσοι έσπειραν πρώτοι τον λόγο· διότι **αυτοί χρειάζονταν πολλή δύναμη, ώστε ευθύς εξαρχής να απωθήσουν την πλάνη και στην αρχή αυτής της προσπάθειας χρειαζόταν πολλή δύναμη.** Αυτός λοιπόν που δεν χρειάστηκε μορφωμένους στην αρχή, εάν κατόπιν γνώριζε λογίους, δεν θα ήταν κάτι που θα το χρειαζόταν, αλλά κάτι που δεν θα του έκανε ιδιαίτερη εντύπωση· όπως δηλαδή δεν χρειαζόταν σοφούς, για να κατορθώσει όσα ήθελε, έτσι ούτε θα τους απέκλειε γι΄αυτόν τον λόγο, εάν κατόπιν τους είχε.

Εσύ λοιπόν απόδειξέ μου το εξής, εάν δηλαδή ο Πέτρος και ο Παύλος ήσαν λόγιοι· δεν θα μπορούσες διότι **ήσαν κοινοί και αγράμματοι άνθρωποι**. Λοιπόν όπως ακριβώς ο Χριστός, όταν έστελνε τους μαθητές Του στην οικουμένη, αφού προηγουμένως τους έδειξε την δύναμή Του στην Παλαιστίνη και αφού τους είπε:

«*ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήθητε; οἱ δὲ εἶπον· οὐθενός* (: Όταν στην πρώτη σας περιοδεία σάς έστειλα χωρίς χρήματα και χωρίς ταξιδιωτικό σάκο και υποδήματα, μήπως στερηθήκατε τίποτε;" Και αυτοί απάντησαν: "Όχι. Δεν στερηθήκαμε τίποτε")» [Λουκά 22, 35], τότε στη συνέχεια τους επέτρεψε να έχουν και σάκκο και βαλάντιο· το ίδιο έκανε και εδώ· **ο αντικειμενικός δηλαδή σκοπός ήταν να δειχθεί η δύναμη του Χριστού και όχι εξαιτίας της κοσμικής σοφίας να αποκλείονται της πίστεως οι προσερχόμενοι.**

Όταν λοιπόν οι Έλληνες κατηγορήσουν τους μαθητές ως απλοϊκούς, εμείς τους κατηγορούμε περισσότερο από εκείνους. Και ας μη λέγει κανείς ότι ο Παύλος ήταν σοφός· αλλά ενώ εξαίρουμε τους δικούς τους μεγάλους που θαυμάστηκαν για την σοφία και την ευγλωττία τους, **ας λέμε ότι όλοι οι δικοί μας υπήρξαν κοινοί άνθρωποι, διότι και σε αυτό το σημείο θα υπερισχύσουμε αυτών, και έτσι η νίκη μας θα είναι λαμπρή**.

Τα είπα αυτά, επειδή κάποτε άκουσαν κάποιον Χριστιανό να συζητεί με έναν Έλληνα κατά τρόπο γελοίο και στον αγώνα τους ο καθένας από αυτούς εξουδετέρωνε τα ίδια τα επιχειρήματά του· διότι όσα έπρεπε να πει ο Χριστιανός, αυτά τα έλεγε ο Έλληνας και όσα ήταν φυσικό να πει ο Έλληνας, αυτά τα προέβαλλε ο Χριστιανός. Η συζήτηση δηλαδή ήταν για τον Παύλο και τον Πλάτωνα και ο μεν Έλληνας προσπαθούσε να αποδείξει ότι ο Παύλος ήταν αμαθής και απλοϊκός, ο δε Χριστιανός από αφέλεια προσπαθούσε να παρουσιάσει ότι ο Παύλος ήταν λογιότερος του Πλάτωνα. Και έτσι νικητής ήταν ο Έλληνας, διότι ο λόγος του ήταν ισχυρότερος· **εάν δηλαδή ο Παύλος ήταν λογιότερος του Πλάτωνα, θα ήταν επόμενο πολλοί να υποστηρίζουν ότι υπερίσχυσε όχι με τη χάρη, αλλά με την ευγλωττία·** ώστε τα όσα έλεγε ο Χριστιανός ήσαν υπέρ του Έλληνα και ό,τι έλεγε ο Έλληνας ήταν υπέρ του Χριστιανού· εάν δηλαδή ο Παύλος ήταν απαίδευτος και όμως υπερίσχυσε του Πλάτωνα- πράγμα που το υποστήριζαν- **η νίκη ήταν λαμπρή διότι ο αμαθής, όταν συνάντησε όλους τους μαθητές Εκείνου, τους έπεισε και τους κέρδισε. Και έτσι είναι φανερό ότι το κήρυγμα δεν έχει γίνει με την ανθρώπινη σοφία, αλλά με τη χάρη του Θεού**.

Για να μην παθαίνουμε λοιπόν αυτά και να μη μας περιγελούν, όταν έτσι συζητάμε με Έλληνες και αγωνιζόμαστε εναντίον τους, **ας κατηγορούμε τους αποστόλους ως αμαθείς**, **διότι η κατηγορία αυτή είναι εγκώμιο**. Και όταν εκείνοι πουν ότι οι απόστολοι ήταν αγροίκοι, ας προσθέσουμε και εμείς και ας πούμε ότι**ήσαν και αμαθείς και αγράμματοι και πτωχοί και ευτελείς και ασύνετοι και αφανείς**. Αυτά δεν είναι βλασφημία για τους αποστόλους, αλλά **δόξα, το ότι τέτοιοι άνθρωποι αποδείχτηκαν λαμπρότεροι όλης της οικουμένης. Αυτοί δηλαδή οι απλοϊκοί και αγροίκοι και αμαθείς κατανίκησαν τους σοφούς και δυνατούς και τους τυράννους και όσους κόμπαζαν για τον πλούτο και**

τη δόξα και όλα τα εξωτερικά, τους εξουδετέρωσαν πλήρως σαν να μην ήσαν άνδρες. Έτσι έγινε φανερό ότι **η δύναμη του σταυρού είναι μεγάλη και ότι αυτά δεν γίνονταν με ανθρώπινη ισχύ**. Τα όσα συνέβησαν και κατορθώθηκαν δεν ήσαν φυσικά, αλλά υπερέβαιναν την φύση· και όταν κάτι γίνει παρά τη φύση, και μάλιστα πάρα πολύ παρά τη φύση, και συγχρόνως είναι πρέπον και ωφέλιμο, **είναι σαφές ότι τούτο γίνεται με κάποια θεϊκή δύναμη και βοήθεια.**

Και πρόσεξε το εξής: ο ψαράς, ο σκηνοποιός, ο τελώνης, ο απλοϊκός, ο αγράμματος, **ήλθαν από την Παλαιστίνη, μια μακρινή χώρα**, και αφού απώθησαν από την ίδια τους τη χώρα τους φιλοσόφους, τους ρήτορες, τους δεινούς ομιλητές, **εντός ολίγου χρόνου** και με πολλούς κινδύνους τους νίκησαν, **αν και τους επιτίθεντο λαοί και βασιλείς, η ίδια η φύση τους μαχόταν, αν και η παλαιότητα του χρόνου και η πολλή συνήθεια με σφοδρότητα τους ανταγωνίζονταν, αν και οι δαίμονες ήσαν οπλισμένοι και ο διάβολος είχε παραταχτεί και κινούσε εναντίον τους τα πάντα, βασιλείς, άρχοντες, λαούς, έθνη, πόλεις, βαρβάρους, εθνικούς, φιλοσόφους, ρήτορες, σοφιστές, δικηγόρους, νόμους, δικαστήρια, ποικίλες τιμωρίες, αναρίθμητους και παντός είδους θανάτους**· αλλά όμως όλα αυτά με το κήρυγμα των αλιέων ανασκευάζονταν και υποχωρούσαν **όπως η λεπτή σκόνη δεν μπορεί να αντέξει την ορμή των ανέμων.**

Ας μάθουμε λοιπόν έτσι να συζητούμε με τους εθνικούς, για να μην είμαστε σαν ζώα και βοσκήματα, αλλά να είμαστε προετοιμασμένοι για την υπεράσπιση της ελπίδας μας. Προηγουμένως ας μελετήσουμε αυτό το θέμα που δεν είναι μικρό και ας λέμε προς αυτούς: **Πώς οι ασθενείς νίκησαν τους ισχυρούς, οι δώδεκα την οικουμένη, ενώ δεν χρησιμοποιούσαν τα ίδια όπλα, αλλά πολεμούσαν γυμνοί εναντίον ενόπλων**;

Πες μου δηλαδή, εάν δώδεκα άντρες άπειροι από πολεμικά πράγματα βρίσκονταν αιφνιδίως σε πολύ μεγάλη και οπλισμένη παράταξη στρατιωτών, και αυτοί οι ίδιοι ήσαν όχι μόνο άοπλοι, αλλά και με ασθενικό σώμα, και όμως δεν πάθαιναν τίποτε από εκείνους και ούτε τραυματίζονταν, αν και με άπειρα βέλη τους χτυπούσαν οι εχθροί**, και ενώ τα βέλη είχαν διατρυπήσει το γυμνό σώμα, αυτοί κατανίκησαν όλους χωρίς να χρησιμοποιούν όπλα**, αλλά χτυπώντας με το χέρι τους τελικά άλλους φόνευσαν, άλλους συνέλαβαν αιχμαλώτους, χωρίς οι ίδιοι να τραυματιστούν· άραγε **θα έλεγε κανείς ότι το αποτέλεσμα είναι ανθρώπινο;**

Και όμως η νίκη των αποστόλων είναι πολύ πιο αξιοθαύμαστη από εκείνο· διότι από το να μην πληγωθεί κάποιος γυμνός, πολύ παραδοξότερο είναι ο απλοϊκός και αγράμματος και ψαράς να νικήσει τόσο δεινούς αντιπάλους και να μην εμποδιστεί ούτε από τον μικρό αριθμό τους, ούτε από την πενία, ούτε από τους κινδύνους, ούτε

από τη μακροχρόνια συνήθεια, ούτε από τη μεγάλη αυστηρότητα των διαταγών, τις οποίες έπαιρναν, ούτε από τους καθημερινούς θανάτους, ούτε από το πλήθος των απατηθέντων, μήτε από το αξίωμα αυτών που τους εξαπάτησαν.

Έτσι λοιπόν ας νικήσουμε αυτούς και ας πολεμούμε εναντίον εκείνων και **αντί με λόγους ας τους καταπλήξουμε με τη ζωή μας**· η μεγάλη μάχη, το ακαταγώνιστο επιχείρημα είναι η παρουσίαση έργων, διότι **ακόμη και αν φιλοσοφήσουμε πάρα πολύ με τα λόγια, δεν παρουσιάζουμε όμως ζωή καλύτερη από εκείνους, τίποτε δεν είναι το κέρδος**· διότι δεν προσέχουν σε όσα λέμε, αλλά εξετάζουν τις πράξεις μας και λένε: «*Εσύ πρώτα πείσου στα λόγια σου και τότε συμβούλευε άλλους. Εάν όμως λες ότι υπάρχουν μύρια αγαθά στο μέλλον, εσύ όμως φαίνεσαι προσηλωμένος στα παρόντα σαν να μην υπάρχουν τα μέλλοντα, τότε τα έργα σου είναι για εμένα πιο πιστευτά. Όταν δηλαδή σε δω να αρπάζεις τα ξένα, να θρηνείς υπερβολικά για τους νεκρούς και να κάνεις πολλά άλλα σφάλματα, πώς να πιστέψω σε σένα ότι υπάρχει ανάσταση;*». Και αν δεν τα λένε αυτά, τα σκέφτονται και τα γυρίζουν στον νου τους, και αυτό είναι που εμποδίζει τους απίστους να γίνουν Χριστιανοί.

Ας προτρέψουμε λοιπόν αυτούς με τη ζωή μας . Πολλοί απλοϊκοί άνθρωποι έτσι κατέπληξαν τον νου των φιλοσόφων με το να δείξουν τη φιλοσοφία των έργων και με το να χρησιμοποιήσουν δια της ζωής και της ασκήσεώς τους φωνή λαμπρότερη από τη σάλπιγγα· και αυτή είναι ισχυρότερη από τη γλώσσα. **Όταν λοιπόν πω ότι δεν πρέπει να μνησικακούμε και κατόπιν κάνω άπειρα κακά στον εθνικό, πώς θα μπορέσω να τον προτρέψω με τα λόγια, ενώ τον αποτρέπω με τα έργα μου;**

Ας θηρεύσουμε λοιπόν αυτούς με τη ζωή μας και με τις ψυχές τους ας οικοδομούμε την Εκκλησία και αυτόν τον πλούτο ας συγκεντρώσουμε. Τίποτε δεν είναι ισάξιο της ψυχής· ούτε ο κόσμος όλος. Ώστε **και αν δώσεις άπειρα χρήματα στους φτωχούς, δεν κάνεις τίποτε ισάξιο αυτού που κάνει κάποιος που συντελεί στην επιστροφή μιας ψυχής** . «*ἐὰν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, ὡς τὸ στόμα μου ἔσῃ* (: εάν από ανάξιο κάνεις κάποιον πολύτιμο θα είσαι ως το στόμα μου)», λέγει [Ιερ.15,19]. Είναι μεν μεγάλη αρετή η ελεημοσύνη προς τους φτωχούς, αλλά **δεν είναι καθόλου το ίδιο με το να απαλλάσσει κάποιος τους ανθρώπους από την πλάνη**· διότι όποιος κάνει αυτό, μοιάζει με τον Παύλο και τον Πέτρο.

Είναι δηλαδή δυνατόν να δεχτήκαμε το κήρυγμα εκείνων, όχι για να κινδυνεύουμε όπως εκείνοι και να υποφέρουμε πείνα και ασθένειες και άλλα- διότι ζούμε σε ειρηνική περίοδο- αλλά για **να δείξουμε τη μεγάλη προθυμία μας**· και μάλιστα είναι δυνατόν να μένουμε στην οικία τους και συγχρόνως να αλιεύουμε ψυχές. Όποιος έχει φίλο, συγγενή και γνωστό, έτσι ας ενεργεί, αυτά ας τους λέει και θα

είναι με τον Πέτρο και τον Παύλο. Και τι λέω με τον Πέτρο και τον Παύλο; Θα είναι στόμα του Χριστού. «*Διότι εκείνος που από ανάξιο κάνει κάποιον πολύτιμο θα είναι ως το στόμα μου*», λέγει. **Και αν δεν πείσεις σήμερα, θα πείσεις αύριο· και αν δεν πείσεις ποτέ, εσύ θα έχεις πλήρη τον μισθό**· και αν δεν πείσεις τους πάντες, θα μπορέσεις να πείσεις λίγους από τους πολλούς· διότι**και οι απόστολοι δεν έπεισαν όλους τους ανθρώπους, αλλά όμως κήρυξαν προς όλους, και έχουν μισθό για όλο το έργο τους**. Ο Θεός δηλαδή **ορίζει τους στεφάνους όχι από το αποτέλεσμα των ενεργειών, αλλά από τη διάθεση όσων ενεργούν** . Και αν προσφέρεις δύο οβολούς, τους δέχεται, και ό,τι έκανε στην περίπτωση της χήρας, αυτό πράττει και στην περίπτωση όσων διδάσκουν τον λόγο Του.

Μη λοιπόν περιφρονείς και τους λίγους επειδή δεν μπορείς να σώσεις την οικουμένη, ούτε να αποσπάσεις τον εαυτό σου από τα μικρά, επειδή επιθυμείς τα μεγάλα. Και αν δεν μπορείς να πείσεις εκατό, φρόντισε για τους δέκα· και αν δεν μπορείς δέκα, μην περιφρονήσεις τους πέντε· και αν δεν μπορείς να πείσεις πέντε, μην αδιαφορήσεις για τον ένα· και αν δεν μπορέσεις τον ένα, ούτε τότε να στενοχωριέσαι και να μην εμποδίζεις τον εαυτό σου από το έργο αυτό. Δεν βλέπεις ότι και στις συναλλαγές όχι μόνο με χρυσό αλλά και με άργυρο εμπορεύονται αυτοί που ασχολούνται με το εμπόριο; Αν δηλαδή δεν περιφρονούμε ούτε τα μικρά, θα επιτύχουμε και στα μεγάλα· αν όμως αδιαφορήσουμε για τα μικρά, ούτε εκείνα θα τα επιτύχουμε εύκολα. Έτσι γίνεται πλούσιος ο καθένας, με το να συλλέγει δηλαδή και μικρά και μεγάλα. Έτσι ας κάνουμε και εμείς, για να πλουτίσουμε σε όλα και να επιτύχουμε τη βασιλεία των ουρανών με τη χάρη και φιλανθρωπία του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, δια του οποίου και μαζί με τον οποίο στον Πατέρα και στο Άγιο Πνεύμα ανήκει δόξα, δύναμη, τιμή, τώρα και πάντοτε και στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

ΠΗΓΕΣ:

- https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/08/in-epistulam-i-ad-corinthios.pdf
- Ιωάννου του Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, *Υπόμνημα στην πρώτη προς Κορινθίους επιστολήν*, ομιλία Γ΄, πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς» (ΕΠΕ), εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 2015, τόμος 18, σελίδες 56-83.
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή

νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- Π.Τρεμπέλα, *Το Ψαλτήριον με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τρίτη, Αθήνα 2016
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm

(Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)